

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลช่างน้อย

อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Factors affecting household accounting of the Chang Noi Chalom Hok Khai group,

Chang Noi Subdistrict, Bang Sai District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

วรภร ศิลาเจริญธนกิจ*

Waraporn Silacharoentanakij

*งานวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

General education subjects Valaya Alongkorn Rajabhat University under royal patronage

Email waraporn.i@vru.ac.th

Received August 1, 2024 Revise August 28, 2024 Accepted August 31, 2024

บทคัดย่อ

การบริหารจัดการการเงินในครัวเรือนเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความมั่นคงทางการเงินและคุณภาพชีวิตของครอบครัว กลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลช่างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นกลุ่มครัวเรือนที่มีบทบาทสำคัญในชุมชน แต่ยังขาดการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างเป็นระบบ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดทำบัญชีครัวเรือน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลช่างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน ส่งเสริมให้ครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ มีความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ จำนวน 27 คน ทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน อยู่ในระดับ มาก และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านความเข้าใจ ด้านความคิดเห็น ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการเข้าใจรายรับรายจ่ายที่เป็นจริง ด้านการออม ด้านการชำระภาระหนี้สิน และด้านด้านการกำหนดวงเงินค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับมาก สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน คือ ด้านความเข้าใจ ด้านความคิดเห็น ด้านการมีส่วนร่วม มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในภาพรวม ด้านการเข้าใจรายรับรายจ่ายที่เป็นจริง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: บัญชีครัวเรือน ; ตำบลช่างน้อย

Abstract

Household financial management is one of the important factors affecting the financial stability and quality of life of the family. The Chang Noi Chalom Ho Kai group in Chang Noi Subdistrict, Bang Sai District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province is a household group that plays an important role in the community but still lacks systematic household accounting. This study aims to study household accounting, factors affecting household accounting in the Chang Noi Chalom Ho Kai group, Chang Noi Subdistrict, Bang Sai District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, and to provide guidelines for planning and promoting households in the Chang Noi Chalom Ho Kai group to be interested in and aware of the importance of household accounting.

The study was conducted on a sample group of 27 members of the Chang Noi Chalom Ho Kai group. Data was collected from a questionnaire and statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis, with a statistical significance level of 0.05. The results of the study found that the Chang Noi Chalom Ho Kai group There was a high level of household accounting and it was found that the factors affecting household accounting in general and in each aspect consisted of understanding, opinions, participation, understanding of actual income and expenditure, savings, debt repayment, and setting of expenditure limits. The results of the hypothesis testing found that the factors affecting household accounting were understanding, opinions, and participation, which affected the overall accounting and understanding of actual income and expenditure at a statistical significance level of 0.05.

Keywords: Household accounts; Chang Noi Subdistrict

บทนำ

กลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ เป็นกลุ่มชาวบ้านตำบลช่างน้อย ที่ได้เข้าร่วมโครงการยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกระดับรายได้ให้กับคนในชุมชนฐานราก ตำบลช่างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (สำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ, 2566) (ซึ่งผู้วิจัยได้รับมอบหมายจากงานวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นคณะกรรมการพื้นที่ และเป็นวิทยากรในการอบรมบัญชีครัวเรือนให้กับสมาชิกกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ซึ่งใช่เป็นไข่ไก่จากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาอำเภอบางไทร เป็นการเลี้ยงไก่แบบปล่อย (Happy Chicken) และนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาอำเภอบางไทร มีส่วนร่วมในการ

เลี้ยงไก่ด้วย ส่วนชะลอมที่นำมาบรรจุไข่ไก่ เป็นผลิตภัณฑ์ของสมาชิกกลุ่มข้างน้อยชะลอมห่อไข่ เนื่องจากสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกของประชาชนในตำบลข้างน้อย ได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นใช้ในครัวเรือนและเหลือเอาไว้จำหน่ายได้แก่ สานตะกร้า 6 ครัวเรือน (รายงานการจัดทำสถานภาพตำบล (Tambon Profile) โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย) มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ)

ตำบลข้างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตำบลข้างน้อยเป็นเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอบางไทร ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอบางไทรประมาณ 5 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ 20 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 4,056 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่างๆ ดังนี้ ทิศเหนือติดต่อกับ ตำบลกระแซง

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ้านแปง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลตลาดเกรียบ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ แม่น้ำน้อยและตำบลแคออก (องค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

การจัดทำบัญชีครัวเรือน (Household Accounting) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการจัดการทรัพยากรทางการเงินของครอบครัว การทำบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลและครอบครัว การมีระบบบัญชีที่ดีสามารถช่วยให้ครอบครัวเข้าใจและควบคุมรายรับและรายจ่ายของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้มีการบริหารจัดการเงินที่ดีขึ้นและสามารถวางแผนการใช้จ่ายและการออมเงินในอนาคตได้อย่างเป็นระบบ การทำบัญชีครัวเรือนยังสามารถช่วยลดภาระหนี้สินและเพิ่มความมั่นคงทางการเงินให้กับครอบครัว ในบริบทของกลุ่มข้างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลข้างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การทำบัญชีครัวเรือนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากกลุ่มข้างน้อยชะลอมห่อไข่เป็นกลุ่มที่มีรายได้จากการผลิตและจำหน่ายสินค้าในท้องถิ่น การมีการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพจะช่วยให้กลุ่มสามารถวางแผนการผลิต การขาย และการใช้จ่ายได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การทำบัญชีครัวเรือนยังช่วยให้กลุ่มสามารถประเมินผลการดำเนินงานทางการเงินได้อย่างแม่นยำ และสามารถปรับปรุงการจัดการทางการเงินได้อย่างเหมาะสม

สรุปประเด็นปัญหาการวิจัย ขาดการทำบัญชีครัวเรือนอย่างเป็นระบบ: ครัวเรือนหลายแห่งโดยเฉพาะกลุ่มข้างน้อยชะลอมห่อไข่ ขาดการทำบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่สามารถรับรู้รายรับ-รายจ่ายที่แท้จริงได้ ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเงินในชีวิตประจำวัน ขาดความรู้และทักษะในการทำบัญชีครัวเรือน: ครัวเรือนยังขาดความเข้าใจและทักษะที่จำเป็นในการทำบัญชีครัวเรือน ทำให้ไม่สามารถวางแผนการเงินได้อย่างเหมาะสม ส่งผลต่อการจัดสรรรายได้และการออมผลกระทบจากการขาดการทำบัญชีครัวเรือน: การขาดการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่ดี ทำให้เกิดปัญหาการใช้จ่ายเกินตัว การขาดเงินออม และความเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงทางการเงินในอนาคต ความต้องการการส่งเสริมและสนับสนุน: มีความจำเป็นในการจัดฝึกอบรม

และให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน รวมถึงส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการทางการเงินของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ รายจ่าย และภาระหนี้สิน รวมถึงการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ การรับรู้ ทักษะ การส่งเสริมและสนับสนุน การรับรู้รายได้และรายจ่ายที่แท้จริง การเก็บออมเงิน ความสามารถในการชำระหนี้สิน และการควบคุมค่าใช้จ่าย ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนานโยบายและมาตรการสนับสนุนการทำบัญชีครัวเรือนในชุมชน รวมถึงเป็นแนวทางในการให้คำแนะนำแก่กลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่และครอบครัวอื่น ๆ ในการจัดการทางการเงินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ครอบครัวมีความมั่นคงและความยั่งยืนทางการเงินในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลช่างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลช่างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

จากการทบทวนวรรณกรรมเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการวิจัย เพื่อรวบรวมและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากงานวิจัยก่อนหน้าและแหล่งข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อนำมาสรุปและวิเคราะห์ให้เข้าใจถึงแนวโน้ม ทิศทาง และช่องว่างของความรู้ในหัวข้อที่ศึกษา ในกรณีของการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลช่างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เราจะทบทวนวรรณกรรมในหัวข้อต่อไปนี้ 1)การทำบัญชีครัวเรือนและความสำคัญ 2)ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน 3)การศึกษาในบริบทของชุมชนไทย

1. การทำบัญชีครัวเรือนและความสำคัญ

การทำบัญชีครัวเรือนหมายถึง การบันทึกและจัดการรายรับและรายจ่ายของครัวเรือนอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการการเงินในครัวเรือนของชาวอเมริกันที่มีรายได้ปานกลางถึงต่ำ โดยใช้วิธีการบันทึกข้อมูลทางการเงินรายวัน พบว่า การทำบัญชีครัวเรือนช่วยให้ครัวเรือนสามารถจัดการความไม่แน่นอนทางการเงินและมีการวางแผนการใช้จ่ายที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การขาดความรู้และทักษะในการทำบัญชี

เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการบริหารการเงินที่มีประสิทธิภาพในครัวเรือน Morduch, J. และ Schneider, R. (2017) ครัวเรือนที่มีความรู้และความเข้าใจทางการเงินสูงมักจะมีการทำบัญชีครัวเรือนที่เป็นระบบ ซึ่งส่งผลต่อการบริหารจัดการรายรับ-รายจ่ายที่มีประสิทธิภาพและการออมเพื่ออนาคต ความรู้ทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการวางแผนการเงินและลดความเสี่ยงทางการเงินในอนาคต Lusardi, A. และ Mitchell, O. (2014)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน

การทำบัญชีครัวเรือนมีปัจจัยหลายประการที่มีผลกระทบ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นหลายด้าน ดังนี้: ความรู้และความเข้าใจ: การทำบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอและมีการวางแผนการเงินที่ชัดเจนมากขึ้น การทำบัญชีครัวเรือนช่วยให้สมาชิกในครัวเรือนตระหนักถึงรายรับ-รายจ่าย และสามารถจัดสรรเงินออมได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มความมั่นคงทางการเงิน Anderson, S. & Baland, J-M. (2002) ทักษะคิดและการรับรู้: บทบาทสำคัญในการจัดการการเงินที่จำกัด ครัวเรือนที่บันทึกการใช้จ่ายอย่างเป็นระบบมีแนวโน้มที่จะสามารถลดปัญหาการขาดแคลนเงินสดในช่วงวิกฤติและสามารถเพิ่มรายได้สำรองในอนาคต Collins, D. et al. (2009) การสนับสนุนและส่งเสริม: การฝึกอบรมและให้ความรู้ทางการเงินช่วยเพิ่มความสามารถในการทำบัญชีครัวเรือนและวางแผนการเงินได้ดีขึ้น โดยเฉพาะในด้านการจัดการรายรับ-รายจ่ายและการเก็บออมเพื่อใช้ในยามจำเป็น Beaman, L. et al. (2014) ความสามารถในการชำระหนี้สินและการควบคุมค่าใช้จ่าย: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ได้แก่ ความรู้ทางการเงินและการสนับสนุนจากชุมชน ครัวเรือนที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการการเงินและได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานท้องถิ่นมีแนวโน้มที่จะทำบัญชีครัวเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่าการทำบัญชีมีผลต่อการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและเพิ่มเงินออม วิลาวรรณ โชติวิเศษ (2560) ความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้และการจัดทำบัญชีครัวเรือน ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนคือ การสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นและความสามารถในการเข้าถึงเครื่องมือทางการเงิน การให้การศึกษาและสนับสนุนด้านการเงินช่วยเพิ่มโอกาสให้ครัวเรือนมีการทำบัญชีที่เป็นระบบและเพิ่มการออมเงินในครัวเรือน Kasseeah, H. (2018)

3. การศึกษาในบริบทของชุมชนไทย

การศึกษาเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนในบริบทของชุมชนไทยพบว่า การทำบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการทางการเงินของครอบครัวไทย โดยเฉพาะในชุมชนเกษตรกรรมและชุมชนที่มีรายได้ต่ำ งานวิจัยของ สุนันทา ศรีบุญเรือง. (2561) พบว่า การทำบัญชีครัวเรือนส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียงและมียอดคงเหลือของรายรับมากกว่ารายจ่าย

นอกจากนี้ การศึกษาของ วิจิต เอียงอ่อน และ อลิษา ประสมผล. (2565) พบว่า สภาพปัจจุบันไม่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน สาเหตุหลัก ๆ ไม่มีเวลาในการจัดทำ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ เคยเข้ารับการอบรมรวมถึงเคยได้รับแจกคู่มือ สมุด เอกสารจัดทำบัญชีครัวเรือน สภาพปัญหาและอุปสรรค ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยังสับสนและไม่เข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน การทบทวนวรรณกรรมในครั้งนี้ช่วยให้เข้าใจถึงความสำคัญ

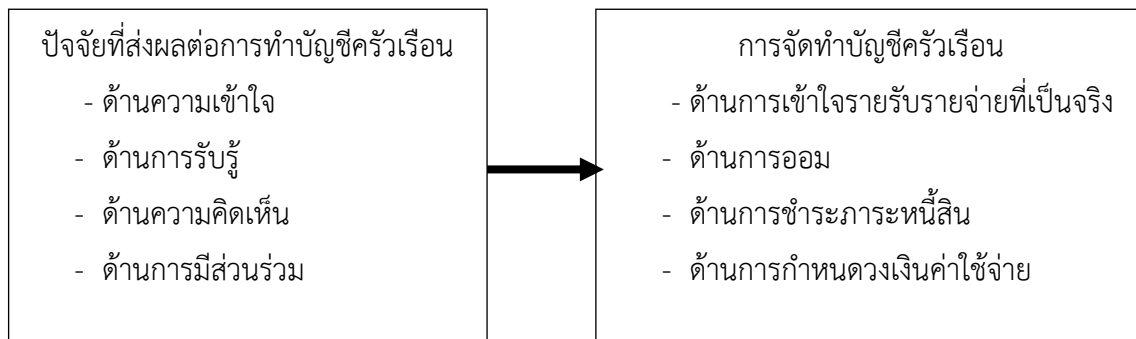

ของการทำบัญชีครัวเรือน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน และการศึกษาในบริบทของชุมชนไทย ข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมนี้จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการวิเคราะห์และตีความผลการวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกกลุ่มข้างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลข้างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 29 คน (ตารางคำนวณ ดัชนีชี้วัดความ "อยู่เย็น เป็นสุข" ของชุมชนหรือความสุขมวลรวมชุมชน (Gross Village Happiness) เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2567

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกกลุ่มข้างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลข้างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 29 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability Sample) โดยการใช้การสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งใช้การคำนวณจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ 27 คน

เครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถามเป็นคำถามที่เกี่ยวกับกลุ่มข้างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลข้างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายของครัวเรือนต่อเดือน ภาระหนี้ในปัจจุบัน ที่มาของหนี้สิน และความถี่ในการทำบัญชีครัวเรือน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มข้างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลข้างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจ ด้านการรับรู้ ด้านความคิดเห็น และด้านการมีส่วนร่วม เป็นข้อคำถามเป็นมาตรวัดแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 1-15 มิถุนายน 2567 โดยแจกแบบสอบถามเป็น Link google forms

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อบรรยายระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่ออธิบายผลการวิเคราะห์ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน กับตัวแปรการทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความสัมพันธ์และกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลช้างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน (ร้อยละ 51.90) มีอายุ มากกว่า 50 ปี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 33.33) มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา จำนวน 18 คน (ร้อยละ 66.70) มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน จำนวน 15 คน (ร้อยละ 55.60) มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 10 คน (ร้อยละ 37) รายจ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 9 คน (ร้อยละ 33.33) ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินรวมในปัจจุบัน 10,000 – 50,000 บาท จำนวน 10 คน (ร้อยละ 37) กลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 37) ที่มาของภาระหนี้เกิดจากยานพาหนะ จำนวน 11 คน (ร้อยละ 40.70) และมีแหล่งที่มาของการขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ จำนวน 19 คน (ร้อยละ 70.40)

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนโดยภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชี	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ด้านความเข้าใจ	3.8611	1.01274
ด้านการรับรู้	3.6019	.87777
ด้านความคิดเห็น	3.9630	.99688
ด้านการมีส่วนร่วม	3.5000	1.00000
ด้านการเข้าใจรายรับรายจ่ายที่เป็นจริง	3.9537	.99285
ด้านการออม	3.8796	1.00089

ด้านการชำระภาระหนี้สิน	3.8241	1.00674
ด้านการกำหนดวงเงินค่าใช้จ่าย	3.7593	.98665
ภาพรวม	3.7930	0.8960

1. ด้านความเข้าใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ด้านความเข้าใจ ($\bar{x} = 3.8611$, S.D. = 1.013) ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนมีด้านความเข้าใจที่ว่า การทำบัญชีครัวเรือนสามารถวางแผน บริหารการเงินเป็นส่วนช่วยในการพัฒนาตนเอง ได้ฝึกความมีเหตุผล รู้จักความพอประมาณ ($\bar{x} = 4.000$, S.D. = 1.037) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การทำบัญชีครัวเรือน จะต้องมีการเก็บข้อมูลรายรับรายจ่ายที่ถูกต้อง ($\bar{x} = 3.925$, S.D. = 1.141) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ท่านลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อให้มีเงินออมสูงขึ้น และเกิดการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่หรือจัดหามาให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด ($\bar{x} = 3.667$, S.D. = 1.038) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

2. ด้านการรับรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ด้านการรับรู้ ($\bar{x} = 3.602$, S.D. = 0.8778) อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการรับรู้ที่ว่า การทำบัญชีครัวเรือน ทำให้ลำดับความสำคัญของรายรับ รายจ่าย ($\bar{x} = 3.741$, S.D. = 0.944) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การทำบัญชีครัวเรือน ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ($\bar{x} = 3.593$, S.D. = 0.944) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด การทำบัญชีครัวเรือน ทำให้มีเงินออมมากขึ้น ($\bar{x} = 3.519$, S.D. = 0.945) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

3. ด้านความคิดเห็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ด้านความคิดเห็น ($\bar{x} = 3.963$, S.D. = 0.997) อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านความคิดเห็น ที่ว่า การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ได้รับรู้ถึงรายรับและรายจ่ายของครัวเรือนได้ ($\bar{x} = 4.000$, S.D. = 1.074) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้สามารถวางแผนการชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด และ ความรู้ที่ได้จากการทำบัญชีครัวเรือนจะช่วยให้สามารถวางแผนการออมเงินในอนาคตได้ ($\bar{x} = 3.963$, S.D. = 1.018 และ 0.979) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด การทำบัญชีครัวเรือนทำให้เข้าใจระบบบัญชีและจัดการรายจ่ายที่ไม่จำเป็นต่อครัวเรือน ($\bar{x} = 3.923$, S.D. = 1.072) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

4. ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 3.500$, S.D. = 1.00) อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนด้านการมีส่วนร่วม ที่ว่า การทำบัญชีครัวเรือนช่วยลดปัญหาการขาดสภาพคล่อง

ทางการเงินของตนเองและครอบครัว ($\bar{x} = 3.630$, S.D. = 1.006) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การทำบัญชีครัวเรือนช่วยลดวิกฤตหนี้สิน โดยการจัดการรายรับรายจ่ายให้มีความสมดุล ($\bar{x} = 3.592$, S.D. = 1.047) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด ในชุมชนมีการส่งเสริมให้มีฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน เพื่อเป็นการวางแผนทางการเงินทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ($\bar{x} = 3.333$, S.D. = 1.109) อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

5. ด้านการเข้าใจรายรับรายจ่ายที่เป็นจริง พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ด้านการรับรู้รายได้ ($\bar{x} = 3.953$, S.D. = 0.992) อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนด้านการรับรู้รายได้ ที่ว่า ทราบถึงแหล่งที่มาของรายได้และรายจ่ายสามารถแยกรายรับและรายจ่ายของครัวเรือนได้ และ รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.963$, S.D. = 1.018) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด รายละเอียดจำนวนเงินของรายรับและรายจ่ายของครัวเรือน ($\bar{x} = 3.926$, S.D. = 1.035) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

6. ด้านการออม พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ด้านการออม ($\bar{x} = 3.880$, S.D. = 1.001) อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนด้านการออม ที่ว่า การทำบัญชีครัวเรือนทำให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้นและมีความสุข ($\bar{x} = 3.926$, S.D. = 1.035) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้สามารถวางแผนการเพิ่มรายรับหรือลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้ ($\bar{x} = 3.889$, S.D. = 1.050) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด การทำบัญชีครัวเรือน ทำให้ครัวเรือนมีเงินเหลือ เพื่อการเก็บออมไว้ในอนาคต และ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ มีการใช้จ่ายอย่างรอบคอบและไม่ฟุ่มเฟือย ($\bar{x} = 3.852$, S.D. = 0.988 และ 1.027) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

7. ด้านการชำระหนี้สิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ด้านการชำระหนี้สิน ($\bar{x} = 3.824$, S.D. = 1.001) อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนด้านการชำระหนี้สิน ที่ว่าบัญชีครัวเรือนช่วยในการบริหารจัดการหนี้สินที่จัดหามา แบ่งสัปดาห์ส่วน ใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม และ ให้คุ้มค่ากับภาระดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ($\bar{x} = 3.889$, S.D. = 1.050) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้สามารถวางแผนชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด ($\bar{x} = 3.852$, S.D. = 1.027) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดบัญชีครัวเรือนช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและรักษาเครดิต ทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ ($\bar{x} = 3.741$, S.D. = 0.984) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

8. ด้านการกำหนดวงเงินค่าใช้จ่าย พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย ($\bar{x} = 3.759$, S.D. = 0.987) อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย ที่ว่าการทำบัญชีครัวเรือนเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์และความสำคัญต่อการควบคุม ค่าใช้จ่าย ต้นทุนการผลิตของครัวเรือนได้ ($\bar{x} = 3.889$, S.D. 0.974) อยู่ในระดับมาก รองลงมาสามารถวิเคราะห์ต้นทุนผลิตสินค้าและกำไร โดยนำมาจากรายละเอียดการจัดทำบัญชีและนำไปใช้วางแผนจัดสรรทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับครัวเรือนได้ ($\bar{x} = 3.815$, S.D. 1.040) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด รายละเอียดค่าใช้จ่าย ต้นทุนการผลิตที่ใช้ในการทำช่างน้อยชะลอมห่อไข่ และสัดส่วนต้นทุนผลิตต่อกำไรในผลิตภัณฑ์ช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ($\bar{x} = 3.667$, S.D. = 1.109, 1.038) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน คือ ด้านความเข้าใจ ด้านความคิดเห็น ด้านการมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อการจัดทำบัญชีในภาพรวม ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผนและบริหารจัดการการเงินในครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชะลอมห่อไข่ ตำบลช่างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเฉพาะในด้านความเข้าใจ การรับรู้ ทักษะคิด และการรับรู้รายได้และรายจ่ายที่แท้จริง ซึ่งทุกด้านนี้ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างสามารถบริหารจัดการการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนที่ดีขึ้น และลดปัญหาทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับแสงเดือน อยู่เกิด (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มศิลปินหัตถกรรมในเขตจังหวัดภาคกลาง พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มศิลปินหัตถกรรมในเขตพื้นที่ภาคกลาง มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน อยู่ในระดับมาก และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ในภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการรับรู้ ด้านทัศนคติ และด้านการส่งเสริมและสนับสนุน อยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านการส่งเสริมและสนับสนุนมีอิทธิพลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน คือ ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริงและด้านการเก็บออมเงิน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่ามีบางด้านที่ยังต้องการการพัฒนาเพิ่มเติม เช่น การส่งเสริมและสนับสนุนการทำบัญชีครัวเรือนที่ยังมีความเห็นในระดับปานกลาง ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มากขึ้น เช่น การจัดฝึกอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนให้มากขึ้น

การศึกษาเรื่องนี้ยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือนที่มีต่อการวางแผนการเงิน การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น การเพิ่มรายรับ และการมีเงินออมไว้ใช้ในอนาคต ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางการเงินและความยั่งยืนในชีวิตของครัวเรือน

สังเคราะห์ผลการวิจัยออกมาเป็น Mind Mapping ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 สังเคราะห์ผลการวิจัยเป็น Mind Mapping

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มช่างน้อยชชะลอมท่อไข่ ตำบลช่างน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา" นี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตดังนี้ ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น ทั้งในแง่ของจำนวนและพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและสามารถเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนในกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมมากขึ้น ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน เช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือปัจจัยทางจิตวิทยา การทำบัญชีครัวเรือนควรใช้ข้อมูลที่ครอบคลุมและละเอียดเพียงพอ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบได้อย่างถูกต้อง งานวิจัยควรเน้นการเก็บข้อมูลจากครัวเรือนที่มีความหลากหลาย ทั้งในด้านรายได้ ขนาดครอบครัว ระดับการศึกษา และภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้น วิธีการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย ใช้เครื่องมือการวิจัยที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกตการณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและมีความหมายมากขึ้น การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ศึกษาและเปรียบเทียบผลการทำบัญชีครัวเรือนระหว่างกลุ่มที่มีการทำบัญชีครัวเรือนกับกลุ่มที่ไม่ได้ทำ เพื่อดูความแตกต่างและประโยชน์ที่ชัดเจนจากการทำบัญชีครัวเรือน การประเมินผลในระยะยาว ทำการติดตามและประเมินผลในระยะยาว เพื่อดูผลกระทบและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการทำบัญชีครัวเรือนในระยะเวลายาวนานขึ้น การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ศึกษาและประเมินผลการนำ

เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำบัญชีครัวเรือน เช่น การใช้ปัญญาประดิษฐ์ช่วยในการบันทึกรายรับรายจ่าย เพื่อความสะดวกในการทำบัญชีครัวเรือน การวิจัยในอนาคตที่ทำตามข้อเสนอแนะเหล่านี้จะสามารถช่วยให้เข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนมากขึ้น และสามารถนำไปสู่การพัฒนาวิธีการและนโยบายที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้การทำบัญชีครัวเรือนเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและได้รับการสนับสนุนในระดับที่สูงขึ้น การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำบัญชีครัวเรือนระหว่างประเทศต่าง ๆ สามารถช่วยให้เห็นความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และนโยบายภาครัฐที่มีผลต่อการจัดการการเงินในครัวเรือน งานวิจัยสามารถนำผลการศึกษาจากประเทศต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงแนวทางการทำบัญชีครัวเรือนในประเทศของตน ข้อเสนอแนะเหล่านี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานวิจัยเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนให้มีความละเอียดและครอบคลุมมากขึ้น เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการการเงินของครัวเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- วิจิต เอียงอ่อน และ อลิษา ประสมผล. (2567). การวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรคและแนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนบ้านหมู่ 1 ตำบลเกาะกูด อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด. วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 6 (1), 103 - 118.
- วิลาวรรณ โชติวิเศษ. (2560). บทบาทของการทำบัญชีครัวเรือนในครัวเรือนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนา, 18(1), 45-60.
- สำนักส่งเสริมการเรียนรู้และบริการวิชาการ. (2566). โครงการยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับพัฒนารายได้ให้กับคนในชุมชนฐานรากตำบลช้างน้อย. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2567 จาก http://learn.vru.ac.th/blog-detail.php?id=activity_cover16849186436687.jpg
- สุนันทา ศรีบุญเรือง. (2561). การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- แสงเดือน อยู่เกิด. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มศิลปหัตถกรรมในเขตจังหวัดภาคกลาง. (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- องค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (2565). สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2567 จาก <https://www.krachaeng.go.th>
- Anderson, S., & Baland, J-M. (2002). The Economics of ROSCAs and Household Saving. *The Quarterly Journal of Economics*, 117(3), 963-995.
- Beaman, L., Karlan, D., Thuysbaert, B., & Udry, C. (2014). Self-Selection into Credit Markets: Evidence from Agriculture in Mali. *Quarterly Journal of Economics*, 129(2), 597-650.

- Collins, D., Morduch, J., Rutherford, S., & Ruthven, O. (2009). **Portfolios of the Poor: How the World's Poor Live on \$2 a Day**. Princeton University Press.
- Kasseeah, H. (2018). Household Financial Management in Ghana: The Role of Education and External Support. **Journal of African Economies**, 27(4), 456-472.
- Lusardi, A., & Mitchell, O. (2014). The Economic Importance of Financial Literacy: Theory and Evidence. **Journal of Economic Literature**, 52(1), 5-44.
- Morduch, J., & Schneider, R. (2017). **The Financial Diaries: How American Families Cope in a World of Uncertainty**. Princeton University Press.